

larda geride kalacaklara bir teminat olmak üzere vasiyet yapma hakkını tahdit etmiştir. Gerçekten, bir kimse ancak malının üçte birini vasiyet ile mirasçılarında başka birisine bırakabilir. Geriye kalan üçte iki ise mahfuz hissedilir ve ana-baba, karı-koca, erkek çocuk, kız

çocuk ve kızkardeşler... gibi şer'i mirasçılara aittir (20). Mirasçılar arasında yaş ve tahsil farkı gibi rüchaniyetler tanınmamış, ancak cinsiyet farkından doğan ve ailenin geçim yükünün erkek üzerinde olmasından mütevellit erkek lehine bir öncelik vardır (21).

2 — KARABORSA YASAĞI

İslâm Dini, servetin piyasaya arz edilmeyerek saklanması ve piyasada darlık ve sıkıntı meydana getirilmesine de karşıdır (22).

Karaborsa, malların meşrû olmayan emellerle depolanması demektir. Bu, fiatların anormal şekilde artmasını icabettirir ki, Şeriat nazarında kesinlikle yerilmiştir (23).

3 — FÂİZ ve İSTİSMAR KONUSU

Fâiz bugün, maalesef Müslüman toplumunu sarmış insafsız tüccarların müstahsilden daha ucuz ürün alabilmek için kullandığı vicdansız silâhların en yaygınıdır.

Borç verme ve çiftçinin ihtiyaç içerisinde olmasından istifade ederek mahsûlü olgunlaşmadan ve fâhiş bir ucuzlukla satınalma (Tefecilik) (24) şeklinde yaşayan bu korkunç alışkanlık, esefle kaydedelim ki alan tarafından da, veren tarafından da ticaretin bir gereği gibi telâkki edilmekte ve İslâm'ın bu açık hükmü çiğnenmektedir.

İslâm Dini, çalışmadan, hiç bir riske girmeden paranın para kazanmasını yasak kılmıştır (25). Bunun sebebi açıktır. İhtiyaç sahiplerini zenginlerin elinde ezdirmek; sermaye sahiplerini, faydalı, yeni teşebbüsler yerine ataletle sürükleyici kombinezonlara girme serbestisi ile başı boş bırakmak; sınıf kavgalarını davet edici ictimâî düzensizliklerden İslâm toplumunu korumak. Yukarıda işaret edildiği gibi (26) güdümlü rejimler bu dizginsiz hürriyetten bol-bol istifade etmişler ve bu gün dünyayı ikiye bölmeye muvaffak olmuşlardır.

Netice; mes'ûliyeti kabul etmeyen fâize karşı, kâr ve zarara ortak olma sözleşmesi ile alınan kazanç, sınırsız bir şekilde serbesttir (27).

Özleyiş

*Bunaltıcı sıcakda temmuz gecelerinde,
Âsûde bir köşede ârifler meclisinde,
Soluk ıstık altında nurlu sohbet yapılır,
Çağdaş düşünce doğar İslâm'ın inbiğinde.
Bütün haşmetleriyle devri saadet görünür,
Ruhun aynası sîma âriflerce okunur.
His edilir yaşanır Asr-ı Saâdet görünür.
Hem Muhammet Mustafa (s.a.) Ashabı güzîn görünür.
Ferdin rûhu serinler bûseleriyle feyzin,
Ömrü boyunca ister devamını bu demin.
An erir, devir erir, asırlar perde perde
Titrer teni Tâlibin sanki bir kış gününde.*

MEHMET SAİT ÖZDEMİR

(20) Nisa : 7, II, 12, 176.

(21) Nisa : 7, II, 12, 176.

(22) Fazla malûmat için bkz. Ö. N. B., Hukuk-u İslâmiye ve İst. Fıkhiyye Kam.mun ilgili böl.

(23) E. El Mevdûdi a.ğ.e. sh. 63, 64.

(24) İhyâ-ül Ulûm muh. Mev'izat-ül Mü'minîn sh. 116.

(25) İslâm'da tefecilik yasaktır. Prof. Dr. İhsânullah Han, İslâm ve Komünizm Birbirine Zıttır. Bedir Y. İst. 1962, sh. 10-11.

(26) Bakara : 275, 282, Âl-i İmran : 130.

(27) Bkz. yukarıda sh. 1.